

L. 463.

S.

KURENDA SZKOLNA

za Miesiąc Lipiec 1866 r.

№ 7.

L. 456.

S.

Konsystorz Jlny Dyec. Krak. nadał p. Janowi Michalikowi kandydatowi stanu nauczycielskiego posadę drugiego bezpłatnego pomocnika nauczycielskiego przy c. k. III. Szkole głównej w Krakowie.

Kraków dnia 12. Lipca 1866.

L. 457.

S.

Konsystorz Jlny Dyec. Krak. powołał p. Karola Kąkolewskiego kandydata stanu nauczycielskiego na bezpłatnego pomocnika przy c. k. Szkole głównej wzorowej w Krakowie.

Kraków dnia 12. Lipca 1866.

L. 374.

S.

Gdy Szczepan Dubrawski nauczyciel kaligrafii przy c. k. Szkole głównej wzorowej w Krakowie posadę nauczyciela przy Szkole niższo-

realnej w Stryju otrzymał, ogłasza się niniejszém konkurs w celu ob-
sadzania posady kaligrafa przy Szkole wzorowej, do której przywiązana
jest stała remuneracya w kwocie 262 złr. 50 c. wal. aust. rocznie.

Podania kandydatów o tę posadę się ubiegających mają być wła-
snonoręcznie napisane, allegatami opatrzone i najpóźniej do dnia 25go
Sierpnia b. r. do Konsystorza tutejszego wniesione.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 10. Czerwca 1866.

L. 378.

S.

Komunikuje się do wiadomości postanowienie W. c. k. Minister-
stwa Stanu z dnia 25. Kwietnia b. r. L. 3423 co do Nadzoru nad
szkołami ludowemi izraelskiemi na Kazimirzu.

Von der f. f. Statthalterai-Commission Nr. 12195. An das hochwürdige
bischöfliche Consistorium in Krakau.

Im Grunde Erlasses des h. f. f. Staatsministeriums vom 25. April l. J.
Z. 3423 findet man das hochwürdige bischöfliche Consistorium von der Ober-
aufsicht über die Krakauer israelitische Knaben und Mädchen Hauptschule so wie
auch über alle am Kazimirz bestehenden israelitischen Privatanstalten vom Schul-
jahre 1866/7 angefangen zu entheben, und ein Provisorium in der Art zu treffen,
daß zur unmittelbaren Beaufsichtigung 2 Inspektoren aus den israelitischen Ge-
meindegliedern bestellt und die Geschäfte der Bezirks- und Oberaufsicht dem
f. f. Volksschulen-Inspektor übertragen werden, welchem für Fälle der Abwe-
senheit oder Verhinderung einer der katholischen Haupt-Schuldirektoren von Kra-
kau als Stellvertreter beigegeben werden kann.

Krakau am 31. Mai 1866.

Reskrypt W. c. k. Komisji Namiestniczój z dnia 30. Czerwca b. r. do L. 16401 z reskryptem z dnia 19. Lutego b. r. do L. 665 Odezwą Konsystorską z dnia 28. Lutego b. r. do L. 155 w Kurendzie szkolnej za miesiąc Marzec b. r. zamieszczoną do wiadomości podanym w ścisłym zostający związku, ogłasza się niniejszém dodatkowo do powołanej Odezwy Konsystorskiej.

K. k. Statthaltereicommission in Krakau. — Nr. 16401. — An sämtliche k. k. Bezirksämter des Krakauer Verwaltungsgebietes, dann an die hochwürdigen Consistorien zu Krakau, Tarnów und Przemyśl.

Anlässlich eines speziellen Falles hat das hohe k. k. Staatsministerium mit Erlaß vom 14. Mai l. J. Z. 3722 unter Anderem bedeutet, es verstehe sich von selbst, daß der Erlaß des bestandenen k. k. Unterrichtsministeriums vom 15. Juli 1852. Z. 5206 (intimirt mit Dekret der bestandenen k. k. Landes-Schulbehörde vom 26 August 1852 Z. 4166) nach welchem verhältnismäßig geringe Schuldotationen bei leistungsfähigen, jedoch unwillfähigen Gemeinden auch auf imperativen Wege ergänzt werden können, da selber bisher nicht aufgehoben wurde, fortan maßgebend sei, und daß es im Sinne der seither bei verschiedenen Anlässen erlassenen Ministerial-Weisungen keinem Anstande unterliegen könne, auf den in jenem Erlasse bezeichneten Wegen auch auf eine Aufbesserung bestehender Schuldotationen, wenn solche in Rücksicht auf die Ortsverhältnisse als unzureichend erkannt werden müssen, hinzuwirken, wobei jedoch selbstverständlich die gegenwärtigen Zeitverhältnisse nicht unbeachtet gelassen werden können.

Dies wird den k. k. Bezirksämtern, und den hochwürdigen bischöflichen Consistorien mit Bezug auf den h. o. Erlaß vom 19. Februar 1866. Z. 655. — Ersteren zur genauen Darnachachtung — Letzteren zur Wissenschaft mitgeteilt.

Krakau, am 30. Juni 1866.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 10. Lipca 1866.

L. 455.

S.

Posadę nauczycielską przy szkółce ludowej w Szczakowy otrzymał na mocy dekretu W. c. k. Komisji Namiestniczej z dnia 8. Lipca b. r. do L. 17446 dotychczasowy nauczyciel takiejże szkółki na Alwerni Jan Bielecki.

W skutek tego opróżniło się miejsce nauczyciela szkółki w Alwerni, do którego przywiązane jest wyposażenie w ilości 210 złr. w. a. rocznie, które nauczyciel od gminy, prawo prezentowania nauczyciela posiadającej, pobiera.

W celu obsadzenia pomienionej posady rozpisuje się niniejszém konkurs i oznajmia się, że podania o tę posadę przyjmować się będą aż do ostatniego Sierpnia b. r. włącznie.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 15. Lipca 1866.

Ciąg dalszy do L. 290/s.

§. 23. Ażeby stan szkoły dobrze poznać, zwróci dystryktowy dozorca uwagę swą na następane przedmioty: 1. na nauczyciela religii i na nauczyciela szkoły, 2. na uczniów, 3. na rodziców, 4. na proboszcza miejscowego jako bezpośredniego przełożonego szkoły, 5. na świeckiego miejscowego dozorcę szkoły, 6. na przełożonego gminy, 7. na budynek szkolny.

1. Na nauczyciela religii pod względem jego pilności i zdatności w udzielaniu nauki religii, jego dalszego wykształcenia i postępowania z dziećmi.

Na nauczyciela szkoły pod względem moralnego prowadzenia się, i sposobu zachowania się względem przełożonych i innych osób, pod względem zdatności w wykładzie nauk, sposobu postępowania z dziećmi,

pod względem jego akuratności w pilnowaniu czasu nauk i przepisanych godzin do wykładu, pod względem dalszego jego kształcenia się przez czytanie, pod względem prowadzenia wykazów pilności i postępów, tudzież wygotowania pism urzędowych.

2. Na uczniów pod względem mniejszej lub większej pilności w uczęszczaniu do szkoły, ich moralnego sprawowania się w szkole i poza szkołą, ich postępku w przedmiotach szkolnych, ich ochędostwa i starania około ciała, tudzież ich przyzwoitości.

3. Na rodziców, jaką wartość upatrują w nauce, czyli przykładają się do pilnego uczęszczania dzieci do szkoły, czy przytaczają gruntowne przeszkody w posyłaniu dzieci do szkoły, lub jakich wyszukują do tego pozorów i jak pierwsze usunąć, a drugie zniweczyć, tudzież jak się zachowują względem nauczyciela.

Na Proboszcza miejscowego, jako bezpośredniego dozorcę szkoły, czyli się zajmuje nauką szkolną i powierzoną mu szkołą, czyli pilnie odwiedza szkołę i w innych godzinach oprócz tych, które do wykładu religii są przeznaczone, czyli się z nauczycielem przyzwoicie obchodzi i do jego wykształcenia się przykładą, czyli przez stósowne przemawianie do rodziców i przez rozsądne traktowanie dzieci, stara się podnieść pilność w uczęszczaniu do szkoły, naukę i obyczajność, czyli się zajmuje nauką powtarzania i czyli zachodzące przeszkody w sposób rozsądny usunąć się stara.

5. Na świeckiego dozorcę miejscowego, czyli tenże często bywa w szkole, czyli zajmuje się pilnym uczęszczaniem dzieci i ich obyczajnością, i czyli o spostrzeżonych uchybieniach Proboszcza zawiadamia.

6. Na przełożonego gminy, czyli stara się wszelkimi sposobami będącemi w jego mocy, o uczęszczanie dzieci do szkoły, czyli pociąga rodziców do odpowiedzialności, których dzieci niedbałe są w uczęszczaniu i czyli nauczyciela w jego prawach broni.

7. Na budynek szkolny, czyli takowy równie jak i sprzęty szkolne w dobrym znajdują się stanie, tudzież czyli izba szkolna i mieszkanie nauczyciela w porządku jest utrzymywane.

§. 24. Zaleciwszy przedłożenie sobie pism w §. 22 wymienionych,

dystryktowy dozorca szkoły otwiera popis modlitwą i krótką przedmową, wzywa następnie Proboszcza miejscowego do przedsięwzięcia popisu z nauki religii, wywołuje dzieci do odpowiedzi i zadaje im także sam pytania.

§. 25. Ponieważ cały examen jest zastosowaniem tego, czego się nauczono i prawidła przy téj okoliczności wyciągane być winny, dla tego należy coś odczytać, o osnowę rzeczy odczytanej zapytać, należy coś podyktować i zastosować prawidła pisowni, należy wreszcie zrobić jakiś rachunek i przyczynę postępowania przy tym wyjaśnić. Należy dobrych, średnich i słabych uczniów wywoływać, albo wywołanym pośrednie pytania i przykłady zadawać.

§. 26. Podczas popisu zwraca dystryktowy dozorca troskliwie uwagę swą na zręczność nauczyciela religii i nauczyciela szkoły w właściwych przedmiotach, na wprawę ich w zastosowaniu sposobu nauki, tudzież na postępowanie względem dzieci. Pozna z tego, czyli naukę wszystkich przepisanych przedmiotów umieli udzielić wszystkim uczniom i do jak wysokiej wprawy ich doprowadził. Pozna także z zachowania się uczniów, czyli przyzwyczajeni są do spokojności, uwagi i przyzwoitości, tudzież czy na obyczajność i dobre wrażenia są tkliwi.

§. 27. Niemniej, ważną jest rzeczą, aby dystryktowy dozorca, tam gdzie znajduje się osobna nauczycielka do ręcznych robót, także na roboty te, na ich rodzaj i na ilość wygotowanej pracy uwagę swą zwrócił i zobowiązał przyzwoicie nauczycielkę, aby nauce téj nie tylko z pilnością oddawała się, ale także, aby zajęła się przedewszystkiem temi robotami, które ludowi są potrzebne, jako to szyciem, robotą na drutach i t. p., niż innemi delikatniejszymi dla wyższych klas społeczeństwa przeznaczonemi. Również te tylko dzieci winny do nauki robót ręcznych być przypuszczone, które do szkoły rzeczywiście uczęszczają.

§. 28. W końcu popisu odczyta publicznie nazwiska 6 najpilniejszych i najobyczajniejszych uczniów i uczennic z każdej klasy, udzieli im pochwałę za ich pilność i dobre sprawowanie się i zachęci ich do dalszej pilności, innych zaś uczniów do naśladowania ich.

§. 29. Jeżeli mają być najlepszym uczniom dla zachęcającej pa-

miątki książki w nagrodę udzielane, takowe muszą być wprzódy nadzorowi szkół ludowych wykazane i od tegóż przyjęte. Książki te powinny być dziełami obfitemi w naukę i przykładne i stósowna ich odmiana zachowaną.

§. 30. Jeżeli dozorca dystryktowy uzna to za stósowne, nastąpi po nagrodzie najlepszych uczniów odczytanie tych, którzy za udowodnione niedbalstwo w uczęszczaniu do szkoły, albo dla złego zachowania się na nagane zasłużyli.

§. 31. Na zakończenie mają być uczniowie do pilnego uczęszczania do szkoły i uczenia się, do dobrego zachowania się i do posłuszeństwa względem przełożonych usilnie napomnianemi i po odmówieniu modlitwy rozpuszczonemi.

§. 32. Tam gdzie uczęszczanie do szkoły, nauka i moralność w swoim są biegu, należy dzieciom, nauczycielowi, proboszczowi i rodzicom oddać pochwałę i tychże na przyszłość zachęcić, gdzieby się przeciwnie okazało, ma być winny z należytą powagą i pod zagrożeniem do wypełnienia obowiązków zawezwany.

§. 33. Jeżeli wina nieuczęszczania dzieci spada na gminę, wówczas powinien do niej dozorca dystryktowy surowo przemówić, ażeby dzieci swych nie pozbawiła tak wielkiego dobrodziejstwa i nie czyniła się przez to kary godną przed Bogiem i zwierzchnością. Wezwie Proboszcza i zwierzchność miejscową o czynne współdziałanie przez stósowne przedstawienia lub ukarania winnych. Jeżeli wina pochodzi z niezdolności lub opieszałości nauczyciela, dozorca dystryktowy użyje do jego poprawy, w granicach władzy jemuż służącej, środków w §. 10 i 11 wzmiankowanych. Jeżeli Proboszcz miejscowy przez swą niepilność w udzielaniu nauki religii, albo téż przez niedozór powierzonych mu szkółki przyczyną jest złego, dozorca dystryktowy przypomni mu ważność jego obowiązków i skutki z opieszałości jego wynikające.

§. 34. Po skończonym popisie każe ustąpić nauczycielowi i zapyta Proboszcza, świeckiego dozorcę szkoły i przełożonego gminy, czyli z nauczyciela są kontenci.

§. 35. Następnie przywołuje nauczyciela, daje mu poznać zaszłą

przeciw niemu skargę, słuca jego tłumaczenia. bierze go w opiekę, gdyby mu niesłuszność wyrządzono i napomina gdy w czém pobiładził.

§. 36. Każe nauczycielowi okazać sobie stan i niedostatki budynku i sprzętów szkolnych i postara się albo na drodze dobrowolnego porozumienia się, albo téż korespondencyi z właściwym urzędem powiatowym o potrzebne naprawy.

§. 37. Sprawdzi także inwentarz szkolny, mianowicie czyli przedmioty w nim opisane znajdują się w rzeczywistości przy szkole, w razie gdy znajdzie ubytek, sprawdzi powód takowego i zarządzi co potrzeba, ażeby ubytek ten zastąpić lub téż tego, z którego winy nastąpił, do pokrycia go zobowiązać.

Ciąg dalszy nastąpi.

L. 476.

S.

Na mocy Reskryptu W. c. k. Komisji Namiestniczój z dnia 10go Lipca b. r. do L. 17182 czyni się niniejszem wiadomo, że *kwota pieniężna z funduszu szkolnego publicznego na udzielanie ubogim nauczycielom zapomóg jednorazowych na rok 1866* udzielona, po największej części już wyczerpniętą została.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 19. Lipca 1866.

ANTONI

Biskup Amantunt, i Wik. Apost. Krak.

X. Paweł Russek

Kancelarz.